

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. spalio 18 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejevski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tikniūtės,

susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 26 d. paduotu **atsakovės V. V. (buvusi pavardė Č.)** kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 11 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu sustabdyti skundžiamų teismų procesinių sprendimų vykdymą,

nustatė:

Atsakovė V. V. padavė kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 11 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi paliktas nepakeistas pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuriuo nepilnamečių vaikų gyvenamoji vieta nustatyta su ieškovu V. Č. ir jam asmeninės nuosavybės teise priteistas butas, o iš jo atsakovei priteista kompensacija. Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skundebūtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečiąkasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Atsakovės paduotame kasaciniame skunde nurodoma, kad teismai netinkamai taikė CK 3.127 straipsnio 3 dalį, pažeidė proceso teisės normas ir nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos. Teismai, priteisdami ieškovui butą asmeninės nuosavybės teise, iš esmės rėmėsi vieninteliu faktu, t. y. kad nepilnamečių vaikų gyvenamoji vieta nustatyta su juo. Teismai nepagrįstai eliminuodami kitas svarbias aplinkybes, t. y. kad ieškovas turi kitą butą asmeninės nuosavybės teise, į kurį, prasidėjus santuokos nutraukimo procesui, persikėlė gyventi su vaikais, o atsakovė neturi jokio nekilnojamojo turto. Teismai formaliai vertino ieškovo galimybę išmokėti atsakovei kompensaciją. Iš byloje esančių įrodymų matyti, kad ieškovas negauna tiek pajamų, kad būtų pajėgus išmokėti atsakovei priteistą kompensaciją, tačiau atsakovė yra finansiškai pajėgi išmokėti jam kompensaciją ir perimti įsipareigojimus bankui pagal būsto kreditą. Teismai taip pat neįvertino, kad atsakovei priteistos kompensacijos dydis (27 759,69 Eur), kurios išieškojimo galimybės yra labai ribotos, nesudaro absoliučiai jokių galimybių jai įsigyti gyvenamąjį būstą ir taip užtikrinti savo teisę į būstą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad jais neformuluojami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtiems teismų procesiniams sprendimams priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą, nenagrinėtinas atsakovės prašymas sustabdyti skundžiamų teismų procesinių sprendimų vykdymą; grąžintinas sumokėtas už kasacinį skundą žyminis mokestis (CPK 350 straipsnio 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui. Grąžinti V. Č. (a. k. *duomenys neskelbtini*) 806 (aštuonis šimtus šešis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2023 m. rugsėjo 22 d. Revolut Ltd. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Andžej Maciejevski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tikniūtė